

Bir Buzağıda Notomeli (Notomelia) ve Pakomeli (Phocomelia) Olgusu

Ali HAYAT*

Harran Üniversitesi, Veteriner Fakültesi, Cerrahi Anabilim Dalı, Şanlıurfa, Türkiye

Geliş Tarihi: 25.09.2013 Kabul Tarihi: 02.12.2013

Özet: Bu vaka takdiminde, 15 günlük dişi melez bir buzağıda notomeli ve pakomeli anomalisi klinik ve radyolojik olarak değerlendirildi. Notomeli ve pakomeli olgusunun buzağılarda çok nadir görülmesi ve ilginç olmasından dolayı bu vaka rapor edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Buzağı, notomeli, pakomeli

Notomelie And Phocomelia Case in a Calf

Abstract: In this case report, notomelie and phocomelia abnormality were evaluated clinically and radiographically in a 15 days old female cross-breed calf. The cases of notomelie and phocomelia are very seldom and interesting on the calves. Therefore this case has been reported.

Key words: Calf, Notomelia, phocomelia

Giriş

Doğumdan hemen sonra görülen embriyonal ya da fetal dönemde gelişen kongenital anomaliler organ ve sistemlerde yapısal ya da fonksiyonel bozukluklara yol açar ki bunların kalıtsal olduğuna inanılmaktadır (Alkan ve ark., 2001; Görgül,1992; Özak ve ark., 2009; Koç ve ark., 1995). Kongenital anomalilerin nedenleri tam olarak bilinmemektedir. Ancak Bunların oluşumunda eksojen (fiziksel, kimyasal, alimenter, travmatik, hormonal, viral) veya endojen (genler veya kromozal defektler) ya da her iki faktörün birlikte rol oynadığı kabul edilmektedir (Alkan ve ark., 2001; Koç ve ark., 1995). Ekstremitelerde görülen anormal olgulardan olan fazla ekstremitenin oluşması olgusuna polimeli, proksimal veya distal uzun ekstremitte kemiklerinin yokluğu veya küçük boyutta oluşmasına ise pakomeli adı verilmektedir (Görgül, 1992).

Polimeli olguları simetrik ikiz ve heterotipik olmak üzere iki şekilde sınıflandırılmıştır. Simetrik ikiz polimeli altı veya sekiz bacağın simetrik olarak, heterotipik polimeli ise fazladan bir veya iki bacağın birbirinden bağımsız olarak vücudun değişik bölgelerine bağlanması ile karakterizedir (Koç ve ark., 1995; Özak ve ark.,2009; Özyayın ve ark.,2006; Leipold ve ark., 1983; Rahman ve ark. 2006; Alam ve ark., 2007).

Polimeli bulunduğu yere göre örneğin; baş ve ense bölgesinde sefalomelie, cidago bölgesinde notomeli, göğüs duvarında torakomeli karın duvarında gastromeli sağrı üzerinde pigomeli ve pelvisin ventralinde bulunuyorsa pelvomeli olarak adlandırılır (Alkan ve ark., 2001; Koç ve ark., 1995).

Evcil hayvanlarda notomeli olgularına diğer polimeli olguları kadar sık rastlanılmaz (Alkan ve ark., 2001).

Bazı yazarlar (Özak ve ark.,2009, Rahman ve ark. 2006) hastanın genel durumunun kötü, eklenti bacakların alınması ile birlikte başta medulla spinalis olmak üzere diğer hayati önem taşıyan organlara zarar verecek olması ya da onarılamayacak büyüklükte defektlerin (hernia ventralis, hernia umbilikalıs, kolon agenezisi gibi) polimeli ile birlikte bulunması gibi durumlarda cerrahi sağıaltım yerine hayvanın kesime gönderilmesini tavsiye etmektedirler.

Bu makalede kliniğimizde ilk defa karşılaşılan ve yapısal, fonksiyonel ve görünüş kusuru oluşturan Polimeli olgusunun anamnez, klinik ve radyolojik bulguları değerlendirilerek böyle olgularla karşılaşabilecek meslektaşlarımıza faydalı olacağı düşüncesiyle aktarılması amaçlanmıştır.

Olgu Tanımı

Olguyu, Harran Üniversitesi Veteriner Fakültesi Cerrahi Anabilim Dalı Kliniklerine getirilen beş bacaklı 15 günlük melez bir dişi buzağı oluşturdu. Anamnez bulguları: Hasta sahibinden alınan anamnezde; annesinin 5 yaşında olduğu daha önce iki buzağı doğurduğu ve onlarda herhangi bir anomalinin olmadığı öğrenildi. Doğumdan sonra annesini emdiğini ancak hareketlerinin isteksiz olduğu ishalinin başlaması üzerine de kliniğimize getirdiğini ifade etti.

Klinik bulgular:

Buzağının ayakta duruş pozisyonunda fazla ekstremitenin cidago bölgesinde ve median hattın çok az sol tarafında vücuda zayıf bir bağlantısı olduğu, palpasyonla muayene edildiğinde herhangi bir direnç göstermediği, yukarı aşağı öne ve arkaya kolaylıkla hareket ettirildiği, serbest bırakıldığında ise önce hayvanın sol tarafına düştüğü sonra da yavaş hareketler ile öne doğru giderek sağ ve sol ekstremiteler arasına yerleştiği görüldü (Resim 1-2). Bunlara ilaveten hastada yürümede isteksizlik,

sürekli yatma isteği, yürümeye zorlandığında ise kordinasyon bozukluğu gösteren sallantılı bir yürüyüş sergilediği ve kötü kokulu bir ishalin olduğu gözlemlendi. Radyolojik bulgular: Medio-Lateral(ML) ve Ventro-Dorsal(VD) alınan direkt radyografik muayenede skapulasının olmadığı, rudimenter bir humerusa sahip olduğu ve antebrachiumun tam gelişmediği, karpal, metakarpal kemikler ile falanxların mevcut olduğu görüldü (Resim 3).

Resim 1-2. Notomeli ve pakomeli olgusunun klinik görünümü

Anatomo-patolojik olarak polimeli, bulunduğu yer göz önüne alındığında notomeli ve humerusun rudimenter, antebrachiumun tam gelişmemiş olmasıyla da pakomeli olgusu olarak değerlendirildi. Hayvanın genel durumunun stabil

hale gelmesinden sonra eklenti bacağın amputasyonuna karar verilerek derhal medikal tedaviye başlandı. Operasyon günü hasta sahibi ile yapılan görüşmede hastanın tedaviye başladıktan birkaç gün sonra yaşamını kaybettiği öğrenildi.

Resim 3: Notomeli ve pakomeli olgusunun direkt radyografik görünümü

Tartışma ve Sonuç

Bazı yazarlar (Özak ve ark., 2009, Rahman ve ark. 2006), buzağılarda nadir olarak görülen polimeli vakalarının tedavisine başlamadan önce hastada hayati önem taşıyan organlara zarar verilebilme ihtimali varsa (medulla spinalis olmak

üzere) ve hayvanda tedavi edilemeyecek defektler de oluşmuşsa (hernia ventralis, hernia umbilicalis, kolon agenezisi gibi) hayvanın kesime sevk edilmesini tavsiye etmektedirler. Ancak hayvanların genel durumlarının stabil olduğu takdirde operatif müdahale ile başarılı sonuçlar alınabileceğini ifade etmektedirler.

Bu suretle hastanın kaliteli bir yaşam sürmesi yanında ekonomiye de katkısı sağlanmış olacaktır.

Mevcut vakada yapısal, fonksiyonel, görünüş kusuru oluşturan ve kliniğimizde ilk defa karşılaşılan notomeli ve pakomeli olgusunun anamnez, klinik ve radyolojik bulguları değerlendirilmiştir. Vakanın nadir görülmesi ve operatif sağaltım endikasyonunun bulunması nedeniyle meslek pratiğine ve bilime veri oluşturması bakımından önemli bulmaktayız.

Kaynaklar

- Alam MR, Lee JI, Lee HB, Ko JJ, Lee KC, Kim NS, 2007: Supernumerary ectopic limbs in Korean indigenous cattle: four case reports. *Veterinari Medicina*, 52 (5), 202–206.
- Alkan F, Koç Y, Beşoluk K, Karaman M, 2001: Bir buzağıda gözlenen notomelie olgusu. *Vet Bil Der*, 17, 103-108.
- Görgül OS, 1992: Oğlakta polimeli (Poliymelia) ve pakomeli (phocomelia) olgusu. *Hayvancılık Araştırma Dergisi*, 2(2), 27.

Koç Y, Avki S 1995: Beş aylık ivesi bir kuzuda polimelie. *Vet Bil Der*, 11, 131-133.

Leipold HW, Huston K, Dennis SM, 1983: Bovine congenital defects. *Advances in Veterinary Science and Comparative Medicine*, 27: 197–271.

Özak A, Nisbet HÖ, Yardımcı C, 2009: İki buzağıda karşılaşılan polimeli olgusu. *Ankara Üniv Vet Fak Derg*, 56, 305-307.

Özaydın İ, Kılıç E, Aksoy Ö, Cihan M, Güngör E 2006: Bir Buzağıda üçlü Malformasyon: Atresia Ani, Rektovaginal Fistül ve Pygomelia. *Kafkas Üniv Vet Fak Derg*, 12(2), 189-191.

Rahman MM, Khan MSI, Biswas D, Sutradhar BC, Saifuddin AKM, 2006: Pygomelia or supernumerary limbs in a crossbred calf. *Journal of Veterinary Science*, 7, 303–305.

***Yazışma Adresi:** Ali HAYAT
Harran Üniversitesi
Veteriner Fakültesi
Cerrahi Anabilim Dalı, Şanlıurfa.
e-mail: ahayat@harran.edu.tr